

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2024-91

2.2.2024

Frende Skadeforsikring AS

Ulykke

Netthinneavløsning – forskjellige beskrivelser – ulykkeshendelse.

Forsikrede fikk netthinneavløsning i høyre øye og ble operert 10.7.21. I de tidsnære legenotater var det ikke nevnt noen konkret skadehendelse. Skaden ble meldt til foretaket 5.10.21. Forsikrede opplyste at han mistet synet på øyet i løpet av en times tid mens han satt og drakk kaffe. Foretaket avsto samme dag. Av journalnotat 7.10.21 fremgikk at forsikrede to dager tidligere hadde opplyst at han hadde fått noe i øyet kort tid før han mistet synet. I klage til foretaket 27.10.21 opplyste forsikrede at han hadde fått noe i øyet mens han kjørte moped kort tid før han mistet synet. Foretaket fastholdt avslaget, under henvisning til at det ikke var sannsynliggjort en ulykkesskade. Saken reiste spørsmål om forsikrede har sannsynliggjort at netthinneavløsningen skyldtes et ulykkestilfelle. Nemnda viste til at det i den tidsnære kliniske dokumentasjonen i forbindelse med innkost og etterfølgende sykehuskontroller i utlandet ikke fremkom opplysninger om en konkret skadehendelse. Nemnda bemerket videre at det ikke er tilstrekkelig at et gitt faktum er mulig for at det skal anses sannsynliggjort. At netthinneavløsningen skyldtes en plutselig ytre påvirkning, et ulykkestilfelle, var ikke sannsynliggjort og foretaket ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede fikk en netthinneavløsning på høyre øye, da han var på ferie i utlandet.

Første legebesøk på sykehus var 8.7.21:

Chief Complaint: Sudden blurred vision right eye for 1 day. Retinal Break left eye

Reason for admission: Pars plana vitrectomy with endolaser with gas right eye/LA 9/7/2021

Laser retinopexy left eye/LA 9/7/2021

Onset/ history duration of present illness: Sudden blurred vision right eye for 1 day.

Significant physical examination and other findings: Retinal detachment right eye

Lattice left eye retina

Impression diagnosis to rule out: rhegmatogenous retinal detachment right eye

Retinal break left eye

Treatment plan: pars plana vitrectomy with endolaser with gas right eye/LA 9/7/2021

laser retinopexy left eye /LA 9/7/2021

Av "medical report" samt kostnadsoversikt 9.7.21 fremkommer de samme opplysningene, samt en kostnadsoversikt i forbindelse med nødvendig operasjon. Diagnosen er oppgitt å være "Retinal detachment Right eye + PPV + GAS C3F8 right eye + Endolaser/ Laser Retinopexy Left"

Forsikrede ble operert 10.7.21 for "operation Right eye PPV + Laser left eye + Admit 2 night at 9 PM".

Den 15.7.21 fikk forsikrede utskrevet flere forskjellige medisiner inkludert dråper til høyre øye som skulle dryppes flere ganger daglig.

Forsikrede var tilbake på sykehuset for kontroll og ytterligere medikamenter 21.7.21, samt kontroll 9.8.21 og 12.9.21 uten at det fremkommer noen ytterligere opplysninger.

Skademelding ble sendt til foretaket 5.10.21:

Hei Jeg skriver til dere da jeg har vært svært uheldig og fått en Retina Displacement som det heter på høyre øyet. Jeg satt med en kopp kaffe og jeg ble blind på det øyet etter en times tid. kanskje kortere. Jeg gikk til øyespesialist, men ble sporenstreks henvist til sykehus hvor jeg fikk utredet at jeg hadde en uke på meg til å utføre operasjon til litt over hundre tusen kroner.

(...).

Jeg er ennå ikke helt frisk for jeg har fått en katarakt i ettetid og må ta denne i norge etterhvert. Hvordan dette går også skal jeg holde dere orienterte om saken.

Informere meg gjerne i en slik situasjon hva dere kan hjelpe til med og hva som evt. dekkes av forsikringen Jeg skjønner at dette må ta noe tid og at leger må uttale seg om dette, men er det noe jeg ikke vet om så fortell meg gjerne dette. Legepapirer fra fastlege konstaterer også at Jeg ikke har lidd av noe med øynene før. Det er noe plutselig som skjedde. Jeg rapporterer dette siden jeg ikke vet hva som skjer i fremtiden.

Foretaket ringte forsikrede samme dag. Av telefonnotat 5.10.21 fremkommer:

Ringer FT. Han forklarer at han bare plutselig mistet synet og er operert i (utlandet). Fått dekket dette gjennom reiseforsikring som han har via ... (kortforsikring?) Har og fått dekket ny reise hjem og vil få oppfølging av fastlege når han kommer hjem til Norge den 15/10 Han forteller at han bare plutselig mistet synet og hadde blitt blind dersom han ikke hadde blitt operert. Ettersom dette bare skjedde plutselig av seg selv så anser han det som en ulykke. Jeg forklarer at plutselig oppstått sykdom ikke er dekket på ulykkesforsikringen men FT er ikke enig. Tar opp samtalen med ham. Blir brutt etter en stund pga feilmelding på Puzzel Sender avslag

Forsikrede sendte samme dag også en e-post til foretaket:

Beklager vi ble brutt. Vi lar doktorene avgjøre om det anses slm sykdom eller ikke. Det skal ikke vi ta stilling til. Det er en medisinsk uttalelse slm må til.

Foretaket avsto å godkjenne skaden som en ulykkeskade samme dag, hvor foretaket i avslaget også forklarte hva som defineres som en ulykkeskade.

Ved konsultasjon på sykehuset 7.10.21 under "reason for consultation" fremkommer:

sudden blurred vision right eye for 1 day (at 5/10/2021 patient gave more history that was accidental something hit into right eye and vision drop 15 minute later)

(...)

Principal Diagnosis: Retinal detachment with retinal break (may be from accident)

Forsikrede var hos fastlegen 21.10.21:

akutt netthinneavløsning med "retinal break", operert i (...), nå i juli 2021.

Tilkommet katarakt hø øye i etterkant.

Hodesmerter ensidig hø side og knapt syn til fingertelling nå.

Trenger snarlig oppfølging hos øyelege her i Norge nå med fokus på mulighet for kir. gr katarakt.

Forsikrede klaget på foretakets avslag 27.10.21:

(...)

Når vi snakket på telefonen fikk jeg heller aldri sjansen til å forklare meg skikkelig Vi ble brutt. Det var heller ikke en spesielt hyggelig samtale når man står der uheldig og svært redusert syn. Det jeg prøvde å si som aldri ble mottatt..

Det er helt korrekt at opplevelsen og det som skjedde var at jeg drakk kaffe da jeg trodde jeg begynte å se dårlig. 15 minutter ca. etterpå var jeg blind.

Doktoren undersøkte meg og forsto med en gang hva som hadde skjedd. Jeg har to skader i øyet. Den ene har oppstått som følge av en plutselig ytre påvirkning når jeg kjørte moped. Noe traff meg i øyet og derfor fikk jeg det de kaller for en "Retina Break" Dette er at øyet "punkterer" og øyevæske siver ut fra øyehulen og dermed gjorde at netthinna ble skyvet nedover eller til side slik at jeg fikk en alvorlig hendelse. Det finnes tre typer netthinne løsninger legene snakker om.

Denne netthinneløsninga skyldes en ytre påvirkning. Hva det var er jo helt umulig å si. Vi får alle noe i øynene av og til, men dette er årsaken til punkteringen eller retina break og så videre ta til det fatale netthinne løsningen.

Fastlegen min sier også det kan og nok må ha skjedd på denne måten. Jeg fikk ikke netthinne løsning ut av intet. Dette er årsaksammenhengen og dette fikk jeg heller aldri forklart på dårlig linje fra utlandet. (...)

Fastlegen henviste forsikrede til oppfølging hos øyelege på sykehus i Norge og av konsultasjon 10.11.21 fremkommer:

Pasienten kommer henvist fra fastlege. Fikk netthinneløsning OD i (...) i juni i 2021. Ble operert med vitrektomi, gass og laser. I ettertid bakre skallkatarakt OD. Også sikret Lattice område OS i ettertid. Henvist nå for vurdering.

(...)

Konklusjon: Bakre Skallkatarakt etter amotiooperasjon høyre øye. Det er indikasjon for kataraktoperasjon. (...)

Risikogruppe grønn. Settes opp til Optiker innen 1 mnd. Er i arbeid, men sliter veldig på jobb slik det er nå.

På forespørsel fra foretaket sendte forsikrede en ytterligere forklaring på hendelsen 13.12.21:

Jeg var ute kjørte moped. Bevege seg litt. Ferden gikk rundt i et område (...). Jeg merket at jeg fikk et stikk i øyet som om jeg fikk en liten stein (jeg vet ikke helt) eller et objekt i øyet. Det gjorde såpass vondt at jeg måtte stoppe og vente og vente til jeg kunne fortsette.. Jeg tenkte ikke noe over dette fordi det skjer egentlig ganske ofte at man får ting i øyet når man er ute og ferdes som vi jo vet.. Jeg ble ferdig med dette etter en ca. 15 minutt og satt meg ned for å ta en kopp kaffe og et smørbrød. Etter den koppen med kaffe så merker jeg det som om det begynner å bli uklart i høyre øye da. og rett og slett sort i øvre synsfelt så jeg liksom må bøye meg for å se noe.. Dette blir etter 10 min, bare værre og jeg skjønner at det må være noe som har skjedd. Jeg tenker at man får vente litt og se om jeg bare har fått noe mygg eller dritt på øyet, men det ante meg jo at noe ikke var som det skulle. Neste morgen var det helt sort. Da forstår jeg at jeg må gå til en øyespesialist..

Forsikrede var tilbake på sykehuset i Norge 22.12.21:

.... Er en del i (...). Er nylig undersøkt her etter amotio og rift. Operert i (utlandet) i sommer. Aktuelt nå er kataraktoperasjon høyre øye på grunn av antagelig sekundær stær.

(...)

Konklusjon: Det er indikasjon for kataraktoperasjon OD. Pasienten er informert om operasjonen, forventede resultater, risiko og samtykker til behandling.

Forsikrede ble operert 27.4.22 i det høyre øyet (kataraktoperasjon) uten komplikasjoner, og fikk time for tilsvarende operasjon av venstre øyet, men det er ikke fremlagt dokumentasjon på at venstre øyet er operert.

Ved kontroll på sykehuset 11.5.22 fremkommer:

Han mener at visus reduksjonene kom plutselig etter at han fikk en stein, som rusk.. i øyet noen dager før amotioopr.

Fastlegen uttalte 8.6.23:

Jeg bekrefter at jeg hadde telefonisk kontakt med pasienten 090721 ad hans akutte netthinneavløsning. Dette skjedde mens han var i (...).

Vår dialog handlet mest om praktiske forhold for hurtigst mulig å få dette behandlet.

Hva gjelder kausalitet og årsakssammenhenger for aktuelle hendelser legger vi nå som da til grunn gjentatte uttalelser fra spesialister i øyesykdommer som fastholder at det kan være flere grunner til netthinneavløsning, deriblant traumatisk årsak.

Forsikredes kjæreste uttalte 13.12.23:

My name is (...). Me and (...) has been together for 16 years this year and I would like to testify to the story about his accident.

On the very day of the accident he was meeting with me at a local market where I was helping my aunt in her shop. I went over to him when he arrived and he was sitting with a coffee complaining that something was happening to his eye. He said that he got hit by something in the eye while driving and said it must have been a fly, bee or stone or something. Gradually over a very short period he was totally blind on that eye and we took the car to the hospital.

I can attest that this is what happened that day and I we have more witnesses like my aunt and my sister also in case it is needed.

Forsikrede har i det vesentlige anført at det er tale om en ulykkesskade, og at han har sannsynliggjort dette i tilstrekkelig grad. Det er korrekt at han fikk "sudden blurred vision". At legen ikke med en gang skrev at forsikrede i forkant hadde fått noe i øyet skyldes en forglemmelse. Forsikrede forsto heller ikke at det var viktig å få med dette helt fra starten. Som følge av at han ikke kunne se på det ene øyet hadde forsikrede panikk og var mest opptatt av å finne ut av hva som kunne gjøres med dette, og var ikke opptatt av å få med seg detaljene i hva som hadde skjedd i forkant. Legens jobb var også å forklare viktigheten av rask operasjon. Det kan heller ikke forventes at forsikrede skal skrive ned alle detaljer i skademeldingen. I samtalen med foretaket 5.10.21 sa forsikrede også at han hadde fått noe i øyet, og hadde foretaket hatt lydopptak av samtalen ville det ha fremkommet der. Det er beleilig for foretaket at det ikke finnes lydopptak og dette må vektlegges ved vurderingen av hva som er sannsynliggjort. Samtalen ble brutt uten at han ble oppringt igjen. Forsikrede har ikke kommet med forskjellige forklaringer, men har utfylt forklaringen når han forsto at dette var viktig å komme med.

Det er flere årsaker til netthinneavløsning, det kan ha vært et traume som utløste netthinneavløsning. Det bekreftes av flere leger at netthinneavløsning kan skyldes traume. Det må derfor være en sammenheng når forsikrede kort tid før han fikk netthinneavløsning fikk noe i øyet.

Det er tilstrekkelig for at skaden skal være dekket under ulykkesforsikringen at det er en mulighet for at den er forårsaket av en ytre påvirkning. Det er ikke nødvendig med minst 50 % sannsynlighet for at netthinneavlesningen er forårsaket av en ytre påvirkning – at forsikrede fikk noe i øyet. Sammenfallet i tid tilsier at det har sammenheng. I den forbindelse viser du til Norsk lov om forsikring § 1-6. Loven sier at "en forsikringsavtale må være basert på en risiko, og at risikoen må være reell. En risiko er reell hvis det er en mulighet for at skaden kan inntreffe. Hvis det ikke er noen mulighet for at skaden kan inntreffe, er det ikke en reell risiko". Sekretariatet har feiltolket loven om forsikring.

Forsikrede har fått bekreftelser fra tre leger om at det er en mulighet for at netthinneavløsning kan ha skjedd som følge av et traume, og da må bevisbyrden være oppfylt.

Høyesterett dømmer ofte i favør av forsikrede, og domstolene har også uttalt at netthinneavløsning kan forårsaket av traume. Forsikrede har vist til rettspraksis og angitt følgende henvisninger: HR-2019-2369-A, HR-2022-1249-A, LB-2023-1234-A, Rt-2018-1394, HR-2013-2222-A, HR-2017-2278-A, samt T-2023-2456-A.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført det ikke er sannsynliggjort at netthinneavlesningen skyldes en ulykke. Det er mest sannsynlig at forsikrede fikk en spontan netthinneavløsning uten ytre

årsak. Av den tidsnære dokumentasjonen fremkommer at forsikrede mistet synet mens han satt og drakk kaffe. Først etter å ha fått avslag opplyser han at han fikk noe i øyet kort tid forut for netthinneblødningen. Denne forklaringen er dermed i motstrid med tidligere forklaringer og kan ikke tillegges vekt, jf. Høyesteretts retningslinjer for vekting av bevis, HR-2019-23336, HR-2018-2344 og Rt-1998-1565.

Den mest vanlige årsaken til netthinneblødning er at den skjer spontant uten forutgående traume. Det er dette som har skjedd i dette tilfellet også.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken reiser spørsmål om forsikrede har sannsynliggjort at netthinneblødningen skyldes et ulykkestilfelle.

Av vilkår for ulykkesforsikring fremgår under pkt. 4:

Med ulykkesskade menes skade på kroppen forårsaket ved en plutselig ytre fysisk begivenhet (ulykkestilfelle) som inntreffer i forsikringstiden.

Det er sikker rett at det er kravstiller – forsikrede – som har bevisbyrden. For å ha rett til utbetaling under forsikringen, må forsikrede altså sannsynliggjøre at skaden ble "forårsaket ved en plutselig ytre fysisk begivenhet", og forsikrede må sannsynliggjøre at et gitt faktum fremstår som mest sannsynlig, jf. blant andre nemndas avgjørelse 2020-1101

Slik saken er opplyst for nemnda, foreligger det ulike beskrivelser av hendelsesforløpet.

Høyesterett i HR-2018-2344-A oppsummert reglene for bevisbedømmelse i slike tilfeller, jf. avsnitt 39-42. I dommen fremheves at ulike bevis kan ha forskjellig kvalitet og tyngde, og at det ved bevisbedømmelsen vil være særlig viktig å se hva som fremgår av nedtegnelser foretatt i tid nær opp til den begivenhet eller det forhold som skal klarlegges. Dette vil typisk være beskrivelser som fremgår i journalnotatene kort tid etter hendelsen. Mindre vekt bør legges på opplysninger fra parter eller vitner med binding til partene som er gitt etter at tvisten er oppstått, og som står i motstrid eller tegner et noe annet bilde enn tidsnære bevis.

At tidsnære bevis tillegges større vekt enn bevis som har tilkommet senere, må også anses som et utslag av nemndas rent skriftlige saksbehandling, jf. nemndas avgjørelse 2019-093 og 2023-124.

Saker som reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for Finansklagenemndas skriftlige saksbehandling blir avvist av nemnda, jf. bl.a. avgjørelse 2018-788, 2018-418 til 2018-421, 2017-688, 2016-475 og 2015-082. For å kunne sannsynliggjøre noe som ikke fremgår av tidsnær dokumentasjon, kreves altså i utgangspunktet muntlig bevisføring for domstolene.

Slik saken er opplyst for nemnda, foreligger det ikke klinisk dokumentasjon som sannsynliggjør at netthinneblødningen skyldtes en plutselig ytre påvirkning, et ulykkestilfelle. I den tidsnære kliniske dokumentasjonen ifbm. innkomst og etterfølgende sykehuskontroller i utlandet fremgår ingen opplysninger om en konkret skadehendelse, kun at det var "sudden blurred vision right eye for 1 day. Retinal Break left eye". Netthinneblødning kan forårsakes av forskjellige forhold, herunder aldersforandringer, skader, betennelser eller annen sykdom. Senere legeerklæringer etter hjemkomst til Norge, oppgir traume som en mulig årsak. Nemnda bemerker at det ikke er tilstrekkelig at et gitt faktum er mulig for at det skal anses sannsynliggjort.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Tonje Giertsen (bransjerepresentant), og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).